

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:

m.rattssekreteriatet@regeringskansliet.se

linn.akesson@regeringskansliet.se

sofia.tingstorp@regeringskansliet.se

Stockholm 2021-05-17

M2021/00207

Byggföretagens yttrande över promemorian Ordning och reda på avfallet

Byggföretagen är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar ca 3 800 bygg-, anläggnings- och specialföretag. Sveriges Byggindustrier har tagit del av rubricerad remiss och vill framföra nedanstående synpunkter.

Sammanfattning

- Byggföretagen ser positivt på förtydliganden och förenklingar och förordar att förtydliganden så långt möjligt innefattas i författningstext.
- Byggföretagen avstyrker sänkning av gränsen för lagring av icke farligt avfall från 30 000 till 10 000 ton samt förordar en höjning av tillåtlig mängd entreprenadberg så att mer än 100 000 ton får lagras i väntan på återanvändning.
- Byggföretagen föreslår att undantag för ren jord och andra naturligt förekommande material införs även i miljöbalken 15 kapitlet 6 §.
- Byggföretagen föreslår att genomförandetiden för föreslagna ändringar förlängs så att förslag i remissvar hinner beaktas och inarbetas

Inledning

Byggföretagen ser positivt på alla förtydliganden som bidrar till ökad resurseffektivitet och pålitliga hanteringsled inom avfallsområdet. Det är ytterst angeläget att alla de arbeten som pågår med regeringsuppdrag och utredningar inom avfallsområdet samordnas så att lagstiftning, vägledning och tillsyn effektivt bidrar till cirkularitet och kostnadseffektivitet.

Byggföretagen vill också betona vikten av tydlighet för att minimera att olika tolkningar görs i olika led. Detta har bidragit till dagens situation när exempelvis fullt användbara jord- och stenmassor läggs på deponi eftersom byråkratin kring fortsatt användning inte är vare sig ekonomiskt eller tidsmässigt effektiv.

Byggföretagen anser att de tidsramar som satts för genomförande av ändringarna är mycket snäva och ifrågasätter om de remissvar som branschen bidrar med kommer att kunna påverka författningarnas slutliga utformning.

Synpunkter på förslag om förändring av förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Byggföretagen föreslår här att författningstexten entydigt klargör att ett färdigbehandlat avfall inte längre är ett avfall utan en produkt. Ett övergripande syfte i miljöbalken är att främja resurshushållning och minska mängderna avfall. Genom att tydliggöra hanteringsvägarna från avfall till resurs och inte hindra eller motverka processer för återvinning eller återbruk genom oförutsägbara bedömningar i enskilda fall underlättas cirkularitet samtidigt som miljömässig kvalitet upprätthålls.

För att ytterligare underlätta detta tänk föreslår Byggföretagen att miljöbalkens 15 kapitel 6 § omformuleras så att överskottsmaterial går att använda lokalt utan att bevis måste framläggas på att materialet är direkt ersättning för annat material som skulle köpts in. Undantag för avfallsklassning av ren jord och annat naturligt material bör således införas även i miljöbalken så att lag och förordning tolkas lika.

Synpunkter på lagring av icke farligt avfall som en del av insamling

I de flesta materialflöden varierar tillgång och efterfrågan över tid. Exempelvis sprängsten kan uppkomma i stora mängder vid infrastrukturbyggen medan efterfrågan är mer jämnt fördelad över tid så att behov kommer att finnas men inte alltid inom 12 månader. För vissa materialslag blir återvinning möjlig först när tillräckliga mängder samlats in. Möjlighet till lagring under längre tid måste således kunna medges när det kan motiveras. Även mängdbegränsningarna som föreslås är för snävt satta varför Byggföretagen avstyrker sänkning av gränsen för lagring av icke farligt avfall från 30 000 till 10 000 ton samt förordar en höjning av tillåtlig mängd entreprenadberg så att mer än 100 000 ton får lagras i väntan på återanvändning.

Synpunkter på förslag om säkerhet för anmälningspliktig verksamhet

Byggföretagen anser att avsikten är god men förslaget riskerar att drabba seriösa småföretag på ett olyckligt sätt snarare än förhindra brottslig verksamhet. Speciellt måste beaktas att många överskottsmaterial har ett förhållandevis lågt marknadsvärde och riskerar att inte kunna bära ökade kostnader för både själva säkerheten och administrationen kring denna.

En annan viktig fråga är hur beslut om nivå för denna säkerhet ska fattas. Beslut om säkerheter får inte fattas godtyckligt utan måste vara förutsägbara, gärna

utifrån någon form av standardiserad lista som gäller nationellt, och inte motverka återanvändning eller återvinning av material.

Synpunkter på sanktioner för överlämning av avfall till obehörig mottagare

Byggföretagen är positiva till att beställaransvaret förtydligas men vill också betona vikten av att vilka kontroller som ska göras och hur omfattande de ska vara måste vara helt tydligt. Det finns redan i dag krav på kontroll och Byggföretagen får signaler, främst från mindre och medelstora företag, om att de har svårt att leva upp till kravet eftersom det är mycket svårt att kontrollera sanningshalten i de uppgifter som transportören lämnar om mottagare och vidare behandling vid beställning. Överdrivet kreativ hantering med syfte att kringgå gällande lagstiftning för att göra ekonomisk vinst måste även hanteras via aktiv tillsyn

Avslutning

Byggföretagen väljer att lämna detta sammanfattande och korta svar och ber att få hänvisa till medlemsföretagens Svevia, Peab AB med dotterföretag, mer detaljerade svar samt till svar från SBMI Sveriges Bergmaterialindustri.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Miljöexpert Marianne Hedberg på 08-698 58 36 eller marianne.hedberg@byggforetagen.se

BYGGFÖRETAGEN

Catharina Elmsäter-Svärd
Verkställande direktör